

Teisipäev, 15. juuni 2010

Edusammud aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks lähtuvalt vahekokkuvõttest ÜRO 2010. aasta septembri kõrgetasemelise kohtumise ettevalmistamisel

P7_TA(2010)0210

Euroopa Parlamendi 15. juuni 2010. aasta resolutsioon edusammude kohta aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks lähtuvalt vahekokkuvõttest ÜRO 2010. aasta septembri kõrgetasemelise kohtumise ettevalmistamisel (2010/2037(INI))

(2011/C 236 E/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 8. septembri 2000. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) aastatuhande deklaratsiooni;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 17.–18. juuni 2010. aasta aastatuhande arengueesmärkide teemalist kohtumist;
- võttes arvesse 2005. aasta Gleneaglesi G8 tippkohtumisel ja kõikidel järgnevatel G8 ja G20 kohtumistel võetud kohustusi, mis puudutavad abi suurust, Saharast lõunas asuvatele Aafrika riikidele antavat abi ja abi kvaliteeti;
- võttes arvesse 24.–25. septembril 2009 Pittsburghis toimunud G20 tippkohtumist ja 2. aprillil 2009 Londonis toimunud G20 tippkohtumist;
- võttes arvesse 8.–10. juulil 2009 toimunud G8 tippkohtumist L'Aquila, Itaalias;
- võttes arvesse dokumenti „Euroopa konsensus arengu küsimuses“⁽¹⁾ ning ELi tegevusjuhendit täiendavuse ja tööjaotuse kohta arengupoliitikas⁽²⁾;
- võttes arvesse 18.–22. märtsil 2002 Monterreys, Mehhikos toimunud rahvusvahelise arengu rahastamise konverentsil vastu võetud Monterrey konsensust;
- võttes arvesse Pariisi deklaratsiooni abi tulemuslikkuse kohta ja Accra tegevuskava;
- võttes arvesse Addis Abebas tehtud üleskutset võtta kiireloomulisi meetmeid emade tervishoiu kaitseks, Berliinis tehtud üleskutset võtta meetmeid ning valitsusväliste organisatsioonide strateegilisi valikuid, millest kaks viimatinimetatud dokumenti võeti vastu rahvusvahelise rahvastiku ja arengu konverentsi 15. aastapäeva (ICPD/15) silmas pidades;
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208, milles on sätestatud, et „Liit võtab arengukoostöö eesmärgi arvesse muu sellise poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis tõenäoliselt mõjutab arengumaid“;
- võttes arvesse komisjoni 12. aprilli 2005. aasta teatist, mis käsitleb poliitikavaldkondade seostatust arenguga⁽³⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend⁽⁴⁾ (edaspidi „arengukoostöö vahend“);

⁽¹⁾ ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu 15. mai 2007 aasta järeldused 9558/2007.

⁽³⁾ KOM(2005)0134 lõplik.

⁽⁴⁾ ELT L 378, 27.12.2006, lk 41.

Teisipäev, 15. juuni 2010

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (Lissaboni lepingu) artiklit 7, milles kinnitatakse taas, et EL tagab erinevate poliitikavaldkondade ja meetmete kooskõla, võttes arvesse kõiki oma eesmärke;
  - võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) tegevuskava ja ILO ülemaailmset töökohtade pakti, mis võeti ülemaailmse toetusega vastu 19. juunil 2009 toimunud ILO rahvusvahelise töökonverentsil;
  - võttes arvesse ÜRO peasekretäri 2009. aasta juuli aruannet ÜRO aastatuhande deklaratsiooni rakendamise kohta;
  - võttes arvesse ÜRO Arenguprogrammi (UNDP) jaanuaris 2010 avaldatud aruannet „Poolel teel aastatuhande eesmärkide suunas – aastatuhande eesmärkide saavutamine“;
  - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, pealkirjaga „Kaheteistkümnest punktist koosnev ELi tegevuskava aastatuhande arengueesmärkide toetuseks“⁽¹⁾;
  - võttes arvesse nõukogu järeldusi välistegevuse kaudu HIV/AIDSi, malaaria ja tuberkuloosiga võitlemise Euroopa tegevusprogrammi (2007–2011) edusammude kohta;
  - võttes arvesse Euroopa Kohtu 6. novembri 2008. aasta otsust Euroopa Investeerimispannga (EIP) välislaenude andmise praktika kohta⁽²⁾;
  - võttes arvesse oma 6. aprilli 2006. aasta resolutsiooni abi tõhususe ja korrupsiooni kohta arengumaades⁽³⁾;
  - võttes arvesse oma 20. juuni 2007. aasta resolutsiooni aastatuhande arengueesmärkide kohta – vahekokkuvõtte⁽⁴⁾;
  - võttes arvesse oma 4. septembri 2008. aasta resolutsiooni emade suremuse teema kohta⁽⁵⁾, 24. märtsi 2009. aasta resolutsiooni aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete kohta⁽⁶⁾ ning 25. märtsi 2010. aasta resolutsiooni ülemaailmse finants- ja majanduskriisi mõju kohta arengumaadele ja arengukoostööle⁽⁷⁾;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
  - võttes arvesse arengukomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A7-0165/2010),
- A. arvestades, et vaesuse vähendamine ja kaotamine on ELi peamine arengupoliitiline eesmärk Lissaboni lepingu alusel, ühtlasi on see ka ELi moraalne kohustus ja vastab ELi huvidele pikas perspektiivis;
- B. arvestades, et nii EL maailma suurima abiandjana kui ka selle liikmesriigid peavad etendama septembris toimival aastatuhande arengueesmärkide kohtumisel juhtivat osa ja võtma ambitsioonika, ühtse seisukoha, mis on kogu maailma aastatuhande eesmärkide õigeaegsele täitmisele suunav liikumapanev jõud;
- C. arvestades, et EL on praeguse seisuga aastatuhande arengueesmärkide täitmiseks võetud kohustustest 20 miljardi euro võrra maha jäänud;

⁽¹⁾ KOM(2010)0159 lõplik.

⁽²⁾ Kohtuasi C-155/07, Euroopa Parlament v. Euroopa Liidu Nõukogu, ELT C 327, 20.12.2008, lk 2.

⁽³⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 316.

⁽⁴⁾ ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 232.

⁽⁵⁾ ELT C 295 E, 4.12.2009, lk 62.

⁽⁶⁾ ELT C 117 E, 6.5.2010, lk 15.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0089.

Teisipäev, 15. juuni 2010

- D. arvestades, et mõned EL liikmesriigid on vähendanud abiks mõeldud eelarvehahendeid;
- E. arvestades, et kogu maailmas toimivate rahaülekannete maht ületab maailmamajanduse kogutulu 70-kordselt;
- F. arvestades, et prognoosimatu abi võib abisaavatele riikidele osutada kahjulikuks, ja arvestades, et parema kvaliteediga abi puhul oleks võimalik eraldada ELi ja selle liikmesriikide arengueelarvesse veel 3 miljardit eurot ⁽¹⁾;
- G. arvestades, et 82 % Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) uutest laenudest on antud Euroopa riikidesse, samal ajal kui vähim arenenud riikidele oleks kasulikum saada suurem osa IMF uutest laenudest;
- H. arvestades, et ehkki G20 on esinduslikum kui G8, jääb ÜRO ka edaspidi kõige ühtsemaks ja sidusamaks foorumiks ülemaailmsete probleemide lahendamisel;
- I. arvestades, et Euroopa poliitika järjekindlusetus ei tohi avaldada kahjulikku mõju arengu rahastamisele;
- J. arvestades, et arengumaade majandust toetatakse igal aastal vähemalt 300 miljardi USA dollariga ⁽²⁾;
- K. arvestades, et ehkki mõnede aastatuhande eesmärkide poole liikumine on olnud lootustandvalt edukas, on kõigi kaheksa aastatuhande arengueesmärgi kokkuvõttes jäädud seatud eesmärgile alla ning ainult vankumatu poliitilise tahte näitamine võimaldab saavutada aastatuhande arengueesmärke 2015. aastaks seatud tähtajani jäänud viie aasta jooksul;
- L. arvestades, et mõned vähim arenenud riigid ei saavuta ilmselt ühtegi aastatuhande arengueesmärki;
- M. arvestades, et hiljutine toiduainete ja kütusekriis, ühendatuna maailmamajanduse üldise allakäiguga, on andnud tagasilöögi võrreldes viimastel kümnenditel saavutatud eduga vaesuse vähendamisel;
- N. arvestades, et maaomand loob üksikisikutele, perekondadele ja kogukondadele stiimuli asuda juhtima oma arengut ning tagada toiduga kindlustatus kohalikul tasandil;
- O. arvestades, et kliimamuutuse leevendamine arengumaades läheb 2020. aastani maksma ligikaudu 100 miljardit USA dollarit aastas ⁽³⁾ ning majanduslangus vähemalt samapalju ⁽⁴⁾;
- P. arvestades, et aastatuhande arengueesmärkide läbivaatamisel ei tohiks jätta tähelepanuta olukorda keskmise sissetulekuga arengumaades, kuna nad vajavad jätkuvalt abi teel oma täieliku arengupotentsiaali saavutamise poole;
- Q. arvestades, et kliimamuutuste ning finants- ja majanduskriisi põhjustajaks on eeskätt tööstusriigid;
- R. arvestades, et ebastabiilsete töökohtade ja töötavate vaeste arv on kasvamas;
- S. arvestades, et sageli ei lase rahu, turvalisuse, demokraatia ja poliitilise stabiilsuse puudumine vaestel riikidel täielikult oma arenguvõimalusi ära kasutada;
- T. arvestades, et korrupsioon laastab tootlikkust, tekitab ebastabiilsust ja peletab välisinvesteeringuid;

⁽¹⁾ „Abi tõhususe kava: euroopaliku lähenemise eelised”, Euroopa Komisjon, oktoober 2009.

⁽²⁾ „Migrantide rahaülekannete trendid 2009”, Maailmapank, november 2009.

⁽³⁾ „Euroopa ettepanek Kopenhaageni kokkuleppeks: kliimamuutuste vastu võitlemise rahvusvahelise rahastamise suuren-damine” (KOM(2009)0475).

⁽⁴⁾ „Ujumine vastuvoolu: kuidas arengumaad kriisiga toime tulevad”, Maailmapank, märts 2009.

Teisipäev, 15. juuni 2010

- U. arvestades, et arengumaadest ebaseaduslikult väljavoolava kapitali maht on hinnanguliselt 641–941 miljardit USA dollarit, ning arvestades, et kapitali väljavool vähendab arengumaade võimet luua tagavarasid ning eraldada vaesuse vähendamiseks rohkem vahendeid ⁽¹⁾;
- V. arvestades, et kuigi mõningate tervisealaste aastatuhande arengueesmärkide täitmisel on tehtud suuri edusamme, on kolme tervisealase aastatuhande arengueesmärgi täitmine, eriti emade suremuse alandamise osas, teistega võrreldes kõige rohkem maha jäänud;
- W. arvestades, et 13 % kõigist emasurmadest arengumaades on põhjustatud ohtlikest abortidest, ning arvestades, et nimetatud protsent on Aafrikas veel palju suurem ⁽²⁾;
- X. arvestades, et viimase kümnendi jooksul on toimunud järsk tagasimineku naiskeskse pereplaneerimise mudeli rahastamises;
- Y. arvestades, et isegi kui saavutame kõik aastatuhande arengueesmärgid, esineb vaestes riikides ikkagi vaesusest tingitud probleeme ja kannatusi;
- Z. arvestades, et aastatuhande arengueesmärkidega seotud lubaduste mittetäitmine tähendab jätkuvaid kannatusi miljonitele vaestele inimestele ning annab tõsise hoobi põhja ja lõuna vahelisele usaldusele,

I. Rahastamine

1. avaldab lootust, et Euroopa Ülemkogu lepib juunis 2010 enne septembris toimuvat ÜRO aastatuhande arengueesmärkide kohtumist kokku ambitsioonikas, ühtses seisukohas ning sillutab teed uutele, tulemuslikkusele suunatud, täiendavatele, läbipaistvatele ja mõõdetavatele kohustustele;
2. kutsub liikmesriike üles täitma kohustusi, mille nad võtsid endale osalisena Euroopa konsensusese arengu küsimuses;
3. juhib tähelepanu, et aastatuhande arengueesmärkide saavutamine peab jääma Euroopa Liidu põhieesmärgiks; rõhutab, et vaesuse vähendamist aastatuhande arengueesmärkide täitmise kaudu tuleb üheselt pidada kogu ELi arengupoliitika üldraamistikuks ning et see peab selgelt kajastuma kõigis asjaomastes poliitikavaldkondades, sealhulgas kaubanduspoliitikas, ning õigusaktide ettepanekutes; arvab, et aastatuhande arengueesmärke ei tohiks pidada tehniliseks küsimuseks, mis lahendatakse lihtsalt rohkem raha või kaubavahetusvõimalusi pakkudes, ilma vaesuse algpõhjuseid välja selgitamata ja kõrvaldamata;
4. rõhutab, et ÜRO hiljutises raportis „Vaesuse ümbermõtestamine” toodud arvud ei ole mitte üksnes ärevusttekitavad, vaid osutavad selgelt realsele ohule, et aastatuhande arengueesmärgid jäävad täitmata;
5. kutsub kõiki liikmesriike üles täitma oma 0,7 % abi lubadused hiljemalt aastaks 2015;
6. kutsub ELi ja liikmesriike üles võtma tugevamaid aruandemeetmeid seoses oma kohustusega anda 2015. aastaks 0,7 % oma kogurahvatulust abile, sealhulgas algatama ametliku arenguabi eksperthindamise protsessi, mille käigus hinnatakse välisasjade nõukogus edusamme 0,7 % eesmärgi saavutamiseks 2015. aastal ja mis lõpeks aruande esitamisega Euroopa Ülemkogule ja Euroopa Parlamendile;
7. kutsub kõiki liikmesriike üles võtma arenguabi meetmeid ning koostama mitmeaastaseid ajakavu aastatuhande arengueesmärkide täitmiseks; palub komisjonil tagada, et ametlik arenguabi oleks täiesti läbipaistev, ning seetõttu palub tal avalikustada liikmesriikide poolt ametlikule arenguabile kulutatavad summad;
8. palub ELil ja OECD-l mitte laiendada ametliku arenguabi mõistet ega lugeda võlgade kustutamist või muid ametliku arenguabi väliseid rahavooge abi andmiseks;

⁽¹⁾ Professor Guttorm Schjelderup kuulamisel Euroopa Parlamendis 10. novembril 2009.

⁽²⁾ Andmed esilekutsitud abordi kohta kogu maailmas, Maailma Terviseorganisatsioon ja Gutmacher Institute, 2007.

Teisipäev, 15. juuni 2010

9. kutsub kõiki liikmesriike üles pidama G20 ja ÜRO raames aktiivset võitlust maksuparadiiside, maksudest kõrvalehoidmise ja ebaseaduslike finantsvoogude vastu ning edendama saadud kasumi ja makstud maksude suuremat läbipaistvust, sh korrapärast avaldamist riikide kaupa, et võimaldada arengumaadel säilitada oma arenguks omaenda vahendeid;
10. kutsub Euroopa Investeerimispanka üles vaatama läbi oma poliitikat maksuvabade finantskeskuste osas veelgi rangemate kriteeriumide alusel, kui seda on Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) nimekirja keelatud ja järelevalvealuste jurisdiktsioonide määratlemiseks, kindlustama selle rakendamise ja esitama aastaaruandeid edusammude kohta;
11. kutsub kõiki liikmesriike ja rahvusvahelist üldsust üles astuma samme rahaülekannete eest võetava tasu vähendamiseks;
12. kutsub kõiki liikmesriike üles toetama ÜRO algatusi ning võtma meetmeid laenuandjate ja -saajate vastutuse suurendamiseks riiklikes laenu tehingutes;
13. kutsub kõiki liikmesriike ja rahvusvahelist üldsust üles tegema uusi jõupingutusi selliste vähim arenenud riikide võlakoorma kergendamiseks, kes on järginud vastutuse, läbipaistvuse ja hea juhtimistava põhimõtteid;
14. kutsub ELi üles andma märkimisväärset rahalist tuge vaestele riikidele kliimamuutuse tagajärgede ja majanduskriisi mõjudega võitlemiseks, nõuab, et need vahendid oleksid olemasolevate abikohustuste suhtes tõepoolest täiendava iseloomuga;
15. kutsub kõiki liikmesriike üles eraldama tunduvalt rohkem vahendeid arengukoostöö ja hädaabi vajadusteks järgmise finantsperspektiivi ja Euroopa Arengufondi raames;
16. kutsub Euroopa Komisjoni üles kasutama oma olemasolevaid koostöövahendeid arengumaadega, sh Euroopa naabruspoliitika tegevuskava, idapartnerlust, üldiste tariifsete soodustuste kava (GSP) ja säästava arengu ja hea valitsemistava edendamisele suunatud uut stimuleerivat erikorda (GSP+), et täpsemalt määratleda ja rakendada praktilisi samme aastatuhande arengueesmärkide täitmise soodustamiseks;
17. kutsub kõiki liikmesriike üles tunduvalt suurendama nende riikide eelarvest eraldatavate abisummade suurust, eriti aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete täitmisele suunatavaid summasid, kuid nõuab sealjuures demokraatia, inimõiguste, demokraatlike valitsemistavade ja muude oluliste kriteeriumide täitmist ning tihedama ja parema seiresüsteemi ja aruandluse olemasolu;
18. kutsub kõiki liikmesriike üles tagama, et EL jätkab eelarvetoetusele lisaks töötamist ülemaailmsel ja riiklikul tasandil eksisteerivate väga erinevate finantsvahendite abil, sealhulgas Ülemaailmse AIDSi, Tuberkuloosi ja Malaria Vastu Võitlemise Fondi ning muude asjakohaste organisatsioonide ja mehhanismide, eelkõige kodanikuühiskonna organisatsioonide ja ühenduste abil;
19. palub kõigil liikmesriikidel parandada rahastamise koordineerimist, käsitledes vastavalt Pariisi ja Accra deklaratsioonidele osutatavat abi muudest tingimustest lahus, vähendades nii abieelarvete liigset killustatust, olles vajalik arenguabi järjepidevuse ja lahtisidumise seisukohast; tunnistades ka, et erinevad liikmesriigid võivad pakkuda eksperditeadmisi erinevates geograafilistes piirkondades ning arenguvaldkondades;

II. Poliitikavaldkondade sidusus arenguga

20. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et esmane vastutus arengufondide kasutamise kavandamise ja prioriteetide kindlaksmääramise eest jääb ka ELi uue institutsioonilise ülesehituse puhul arenguvoliniku ülesandeks;
21. kutsub ELi üles võtma konkreetseid meetmeid vaesuse vastu, võttes kasutusele ühtse poliitika, mis hõlmaks kaubanduse ja arengukoostöö valdkondi ning ühist põllumajandus- ja kalanduspoliitikat, et vältida otsest ja kaudset negatiivset mõju arengumaade majandusele;

Teisipäev, 15. juuni 2010

22. kutsub ELi üles toetama toiduainetega kindlustatuse põhimõtet arengumaades ning nõudma kõigilt osalistelt selle põhimõtte järgimist Maaailma Kaubandusorganisatsiooni praegustel läbirääkimistel;
23. on veendunud, et aastatuhande arengueesmärkide täitmine nõuab meetmeid maa, vee ja bioloogilise mitmekesisuse ressursside kättesaadavuse parandamiseks ning meetmeid jätkusuutliku väikeettevõtjatel põhi- neva põllumajanduse toetamiseks kohalikul tasandil;
24. kutsub ELi üles kontrollima oma kalanduskokkulepete kokkusobivust arenguga, et need võimaldaksid igakülgset arvestada kalapüügi sotsiaalset ja majanduslikku mõju kohalikele kogukondadele, seda eriti ELi pikaajalise valdkonnatoetuse abil ja sellise mehhanismiga, mille puhul püügilaevade omanikud kataksid õiglase osa ELi laevastiku juurdepääsuga seotud kuludest;
25. palub ELil mitte avaldada oma kaubanduspoliitika kaudu vaestele riikidele survet avada oma tundu- likud turusektorid, kui nende areng ei võimalda konkureerida maailma mastaabis õiglastel alustel, ning samal ajal edendada Euroopa Liidu kaubandusabi vaesemaid soovivat suunitlust;
26. kutsub ELi üles seisma WTO läbirääkimiste Doha vooru õigeaegse ja arengukeskse lõpuleviimise eest;
27. nõuab, et kliimamuutuse riskihinnang sisalduks süstemaatiliselt kõigis poliitika planeerimise ja otsuste tegemisega seotud aspektides, sealhulgas kaubanduse, põllumajanduse ja toiduainetega kindlustatuse osas; nõuab, et nimetatud hindamise tulemusi kasutataks säästva arengu koostööpoliitika selgete suuniste sõna- tamiseks;
28. rõhutab, et kliimamuutuse probleemile peaks tulemuslikult reageerima kogu maailma tasandil, nii et tööstusriigid võtavad vastutuse ja asuvad juhtima võitlust kasvuhoonegaaside tagajärgedega, mis hakkavad ohustama aastatuhande arengueesmärkide saavutamist, kui nendega ei tegeleta;
29. palub ELil ja liikmesriikidel, kes on alla kirjutanud Espoo konventsiooni keskkonnamõju strateegilise hindamise protokollile, järgida arengumaades läbiviidavates arenguprogrammides ja avalikes projektides osalemisel kõiki protokollisätteid;
30. on veendunud, et kaubandus võib olla majanduskasvu võimas mootor, ehkki kaubandus üksi ei saa arenguprobleeme lahendada; on arvamisel, et aeglane edasiminekuks Doha vooru läbirääkimistel takistab rahvusvahelise kaubandussüsteemi panust aastatuhande arengueesmärkidesse; rõhutab, et Doha vooru posi- tiivne lõpuleviimine võiks anda panuse majanduslike stiimulite paketi loomisse ülemaailmsel tasandil; võtab teadmiseks arvukad ÜRO kaubandus- ja arengukonverentsi (UNCTAD) ja teiste institutsioonide uuringud, mis näitavad, et vähim arenenud maades on kaubanduse ulatuslik liberaliseerimine vaid harva aidanud vaesust püsivalt ja oluliselt vähendada ning on arengumaades, eriti Aafrika riikides, viinud kaubavahetus- tingimuste halvenemisele;
31. rõhutab arengumaade maailmamajandusse integreerimise hõlbustamiseks tehtavate pingutuste täht- sust; kinnitab, et igasuguse sidusa arengustrateegia tähtis osa on avatus kaubavahetusele ja pakkumisvõime toetamine ning et kaubandusalase tehnilise abi algatused on täiendav vahend vaesuse kaotamise ja madala arengutasemega tegelemiseks;
32. tuletab meelde, et arengumaade ja vähimarenenud maade kaubandussuutlikkuse parandamine võib aidata neil omandada kaubandusega seotud oskusi ja infrastruktuuri, mida on vaja selleks, et rakendada WTO lepinguid ja neist kasu saada, laiendada oma kaubandust, kasutada ära uusi ja olemasolevaid kauban- dusvõimalusi, rakendada uusi lepinguid ja kohaneda muutuva välise kaubanduskeskkonnaga;
33. toetab olemasolevaid ELi ja WTO tasandi algatusi arengumaadega kauplemisel, eriti algatusi „kõik peale relvade” (EBA), GSP ja GSP+, samuti kõigis kehtivates majanduspartnerluslepingutes kokku lepitud asümmeetrilise põhimõtet ja üleminekuperioode, ning palub komisjonil sellist poliitikastrateegiat tugev- dada; märgib, et üldiste soodustuste süsteem (GSP) annab selle kasutajatele suurema stabiilsuse ja prognoo- sitavuse ning rohkem kaubavahetusvõimalusi; märgib, et GSP-režiimiga antakse lisasoodustusi riikidele, kes on ratifitseerinud ja tulemuslikult rakendanud kesksed rahvusvahelised konventsioonid, mis käsitlevad säästvat arengut, sotsiaalseid õigusi ja head valitsemistava;

Teisipäev, 15. juuni 2010

34. palub komisjonil tugevdada praeguste WTO ja kahepoolsete vabakaubanduslepingute läbirääkimiste arengusisu;

35. tuletab meelde, et kaubandusabi strateegia eesmärk on aidata vaestel ja haavatavatel riikidel arendada majanduse baasinfrastruktuuri ja vahendeid, mida nad vajavad kaubanduse rakendamiseks majanduskasvu ja arengu mootorina; tunneb heameelt komisjoni teadete üle, et EL on juba täitnud eesmärgi eraldada 2010. aastaks kaubandusega seotud abiks 2 miljardit eurot, kuna 2008. aastal ulatus ELi ja liikmesriikide kaubandusega seotud abi jaoks eraldatav summa kokku 2,15 miljardi euroni (1,14 miljardit eurot liikmesriikidelt ja 1,01 miljardit eurot ELilt), ning märgib, et kaalukaid tulemusi on saavutatud ka kaubandusabi laiema tegevuskava osas, mis hõlmab transporti ja energiat, tootmissektoreid ning kaubandusega seotud kohandamist; kutsub komisjoni sellegipoolest üles esitama üksikasjalikku teavet (k.a arvnäitajaid) eelarveridade kohta, mida kasutatakse kaubandusega seotud abi ja kaubandusabi rahastamiseks;

36. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid pööraksid rohkem tähelepanu vähimarenenud maadele ja toetaksid neid, et suurendada kogu ELi kaubandusabi rahastamise taset, mis ei ole viimasel ajal oluliselt tõusnud; on seisukohal, et kuna seoses ELi kaubandusabi tegevuskavaga muutub üha tähtsamaks piirkondlik integratsioon, tuleks intensiivistada pingutusi AKV piirkondlike kaubandusabi pakettide lõpuleviimiseks; on seisukohal, et abi tulemuslikkust saaks parandada teostades rohkem ühisanalüüsi, suurendades ühiste reageerimisstrateegiade arvu ja rakendades kaubandusabi meetmeid ühiselt;

37. on seisukohal, et lõuna-lõuna mõõde on muutumas maailmakaubanduse kiiresti kasvavaks osaks, see võib vaesimate riikide arengu tagamisel muutuda aina olulisemaks ning seda tuleks julgustada ja toetada;

III. Esmatähtsad aastatuhande arengueesmärgid

38. kutsub ELi üles säilitama sidusat ja kõikehõlmavat lähenemisviisi aastatuhande arengueesmärkidele, tunnistades, et kõik erinevad sihid ja eesmärgid on omavahel seotud, ning kehtestades miinimumnõudeid vaesuse kaotamiseks;

Tervis ja haridus

39. kutsub kõiki liikmesriike ja komisjoni üles suunama vähemalt 20 % kõigist arengueesmärkide täitmiseks tehtavatest kulutustest esmatasandi tervishoiule ja haridusele, suurendama oma panust Ülemaailmsesse AIDSi, Tuberkuloosi ja Malaria Vastu Võitlemise Fondi, suurendama teiste tervishoiusüsteemide tugevdamise programmide rahastamist ja seadma prioriteediks emade tervise ning võitluse vastsündinute suremuse vastu;

40. kutsub arengumaid üles kulutama tervishoiule vähemalt 15 % oma eelarvest ja parandama oma tervishoiusüsteeme;

41. kutsub ELi ja arengumaid üles laiendama tasuta juurdepääsu tervishoiule ja haridusele;

42. kutsub kõiki liikmesriike ja komisjoni üles saavutama positiivne pööre arengumaade praeguses murettekitavas seksuaal- ja reproduktiivtervise ning -õiguste valdkonnas ning toetama vabatahtlikku planeerimist, turvalisi aborte, sugulisel teel levivate nakkuste ravi ja inimesi päästvat ravimitest ja rasestumisvastastest vahenditest koosnevate reproduktiivtervise alaste vahendite, sealhulgas kondoomide kättesaadavust;

43. palub komisjoni, liikmesriike ja arengumaid käsitleda aastatuhande arengueesmärgi nr 5 (emade tervishoiu parandamine), nr 4 (laste suremus) ja nr 6 (HIV/AIDS, malaaria ja tuberkuloos) järjepideval ja terviklikul moel, koos aastatuhande arengueesmärgiga nr 3 (sooline võrdõiguslikkus ja naiste mõjuvõimu suurendamine);

44. nõuab, et riiklikes ja piirkondlikes strateegiadokumentides rõhutataks vajadust õigusaktide järele, mis võitleksid naiste vastu suunatud vägivalga ja diskrimineerimise vastu, edendaksid naiste osalemist otsustamisprotsessis ning rõhutaksid veelgi vajadust sootundliku poliitika järele;

Teisipäev, 15. juuni 2010

45. kordab, et EL peaks toetama neid arengumaid, kes kasutavad TRIPS-lepingus sisalduvaid soodustus-sätteid, et pakkuda kohalike rahvatervise programmide raames mõistliku hinnaga ravimeid; rõhutab, et vabakaubanduslepingud ei tohi kahjustada leppeid, mis tagavad geneeriliste ravimite kättesaadavuse;

Haavatavad rühmad

46. kutsub ELi üles suunama vähemalt poole abist vähimarenenud riikidele, keskendudes nende maade kõige tõsisematele abivajajatele, eriti naistele, lastele ja puuetega inimestele, ning pidama arenguabi strateegia väljaarendamisel rohkem silmas haavatavate rühmade huve;

47. väljendab seoses sellega toetust komisjoni ettepanekule suunata AKV programmide 2010. aastal toimuva vaheläbivaatamise raames rahastamine ümber riikidesse, kus aastatuhande arengueesmärkide täitmine edeneb kõige aeglasemalt;

48. kutsub ELi ja arengumaid üles pöörama erilist tähelepanu vähemuste kaitsele ning nõuab kindlalt, et EL lisaks oma rahvusvahelistesse lepingutesse inimõiguste ja mittediskrimineerimise võõrandamatud klauslid, muu hulgas diskrimineerimise kohta soo, rassi või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse ja seksuaalse sättumuse alusel ja HIV/AIDSi põdevate inimeste suhtes;

Näljahädast pääsemine

49. kutsub ELi ja partnerriikide valitsusi üles suurendama investeringuid põllumajandusse ja toiduainetega kindlustatusse sellisel tasemel, mis tagaks kõigi inimeste pääsemise näljahädast, pidades silmas eriti kõige pakilisemaid näljaprobleemide lahendamise, väiketalupidajate toetamise ja sotsiaalse kaitse tagamise programme;

50. kutsub komisjoni üles toetama maaomandit kui vahendit vaesuse vähendamiseks ja toiduga kindlustatuse tagamiseks, tugevdades omandiõigusi ja lihtsustades põllumajandustootjate, väikeettevõtjate ja kohalike kogukondade juurdepääsu krediidile;

Inimväärne töö

51. väljendab sügavat muret (eelkõige Aafrikas toimuva) põllumaade kokkuostmise pärast valitsuste toetusel tegutsevate välisinvestorite poolt, mis võib ohustada kohalikku toiduainetega kindlustatust ning põhjustada tõsiseid ja ulatuslikke negatiivseid tagajärgi arengumaades; nõuab tungivalt, et ÜRO ja EL tegeleksid põllumaade kokkuostmise kahjuliku mõju probleemiga (sh väikeste põllumajandustootjate maa sundvõõrandamine ning maa ja vee mittesäästev kasutus), tunnistades elanikkonna õigust omada kontrolli põllumaa ja teiste eluliselt oluliste loodusvarade üle;

52. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tugevdama laste töö vastaseks võitluseks tehtavaid jõupingutusi, toetades selleks konkreetseid programme ning võttes seda põhimõtet arvesse arengupoliitika ning rahvusvahelise kaubanduse suunistes;

53. kutsub ELi ja arengumaade valitsusi üles jõuliselt toetama ILO ülemaailmset töökohtade pakti ja rakendama tulemuslikult inimväärse töö tagamise suuniste kõiki aspekte;

54. kutsub komisjoni üles teostama arengumaade töötajate sotsiaalsete õiguste kaitse, ühiskondliku dialoogi ja põhiliste töönormide alast järelevalvet ning vajadusel looma ergutussüsteemi ja kohaldama sanktsioone kaubanduslepingute ja kõigi muude võimalike vahendite kaudu;

IV. Valitsemistava

55. kutsub Maailmapanka ja IMFi üles tagama esindamata rahvastele senisest õiglasemat hääleõigust, kindlustades laenuandjatele ja -saajatele lühikeses perspektiivis võrdse hääleõiguse ning selle, et laenamise eel ei rikota Pariisis ja Accras kokku lepitud omavastutuse põhimõtteid;

Teisipäev, 15. juuni 2010

56. kutsub IMFi üles parandama väikese sissetulekuga riikide juurdepääsu oma kontsessioonide rahastutele ning suurendama väikese sissetulekuga riikide vajaduste alusel neile tehtavaid arvestusühikute eraldisi;
57. kavatseb EIP välislaenude mandaadi tulevase läbivaatamise ühisotsuses tagada, et EIP täidab oma arengualased kohustused, ja kohandada EIP vahendid täpsemalt arengumaade vajadustele, sh vastastikku kasulikuks vaesemaid soosivaks laenutegevuseks;
58. kutsub kõiki liikmesriike ja rahvusvahelist üldsust üles tagama, et ÜRO jääks ka edaspidi valitsemistavade ja vaesusega seotud küsimuste esmaseks ülemaailmseks foorumiks;
59. kutsub ELi ja Aafrika Liidu ametivõime üles investeerima uut poliitilist tahet ELi Aafrika strateegia arendamisse ja eraldama konkreetseid rahalisi vahendeid, mis võimaldaksid selle väljaarendamisest saavutada maksimaalset kasu;
60. kutsub ELi ja rahvusvahelist üldsust üles edendama ja toetama demokraatiat, rahu, õigusriigi põhimõtet ja korrupsioonivaba administratsiooni arengumaades;
61. kutsub ELi ja rahvusvahelist üldsust üles tegema erakorralisi jõupingutusi arengumaade avaliku halduse toetamiseks, et konkreetset võidelda korrupsiooniga ning luua läbipaistev, erapooletu ja õiglane halduskeskkond, tunnistades samal ajal ka valitsusväliste osaliste ja kodanikuühiskonna olulist rolli;
62. kutsub kõiki arengumaid üles võimalikult kiiresti ühinema ÜRO korrupsioonivastase konventsiooniga, astuma praktilisi samme selle sätete tõhusaks rakendamiseks ning looma vahendid edusammude järgimiseks;
63. tunnistab, et arengumaadel on maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise ennetamiseks vaja parandada rahvusvahelisi raamatupidamisstandardeid, et saavutada seeläbi paremat ülemaailmset fiskaaljuhtimist;
64. kutsub arengumaid üles kaasama oma parlamente, kohalikke omavalitsusi, kodanikuühiskonda ja muid valitsusväliseid osalisi poliitika väljatöötamise ja rakendamise kõikidel etappidel;
65. palub arenguriikidel ja eriti suurimatel ELi abi saajatel tugevdada hea valitsemistava järgimist kõigis avalikes asjades, eriti saadud abi haldamisel, ja nõuab tungivalt, et komisjon võtaks kõik vajalikud meetmed abi tõhusa ja läbipaistva kasutamise tagamiseks;
66. tunnistab olulist seost julgeoleku ja arengu vahel ning märgib murega, et ELi naabruses ja ka kaugemal olevate külmutatud konfliktide rahumeelseks lahendamiseks on tehtud vähe edusamme, ning nõuab tungivalt, et EL vaataks läbi oma antud valdkonnas tehtud jõupingutused;
67. kutsub ELi üles pidama põhjalikku ja konstruktiivset dialoogi kõigi traditsiooniliste ja uute abiandjatega, et tagada aastatuhande arengueesmärkide täitmine ülemaailmses plaanis ja selles esmase prioriteedina vaesuse vähendamine;

*

* *

68. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.